WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - JĘZYK POLSKI W KLASIE 7

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ PÓŁROCZNĄ

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności koniecznych, czyli na ocenę dopuszczającą.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
U ŹRÓDEŁ					
Temat 1. ***Źródło – wyraz wieloznaczny.*** **s. 7**	* dopisuje skojarzenia do słowa „źródło” * opisuje ilustrację	* przedstawia źródła radości * wyjaśnia, czym jest motto	* podaje dosłowne i przenośne znaczenie słów * objaśnia znaczenie związków frazeologicznych	* redaguje opowiadanie inspirowane ilustracją, w którym mottem będzie wybrany związek frazeologiczny	
Temat 2. ***Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.*** **s. 8**	* omawia treść przeczytanego tekstu * przygotowuje informację na temat pochodzenia i znaczenia swojego imienia	* udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem * podaje przykłady zastosowań łacińskich powiedzeń i cytatów	* wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską oraz wpływu starożytności na kulturę współczesną	* przygotowuje kilka stron „Szkolnej Księgi Cytatów” z podaniem odpowiedniego źródła * wymyśla nazwy produktów zakorzenione w mitologii	* przygotowuje w dowolnej formie informacje na temat antyku, mitologii i kultury śródziemnomorskiej
Temat 3. ***Porównanie opowieści o mitycznych początkach świata.*** **s. 11**	* czyta tekst i wyjaśnia znaczenie słów * opisuje wybraną płaskorzeźbę, nawiązując do treści tekstu	* opowiada mit o początkach świata, korzystając ze schematu	* porównuje oba teksty * wyjaśnia znaczenie terminów: parafraza, przekład, odwołując się do przeczytanych	* dokonuje swobodnej przeróbki wybranego tekstu Hezjoda lub innego mitu greckiego (tekst może mieć żarto-	* opowiada (prezentuje w dowolnej formie) mity innych narodów dotyczące stworzenia świata / człowieka

			utworów	bliwy charakter i współczesny język)	
Temat 4. ***Wyobrażenia Prasłowian o powstaniu świata.*** **s. 17**	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejszych bogów słowiańskich i zakres ich obowiązków * podaje najważniejsze cechy mitu	* opowiada o stworzeniu świata opisanym w Księdze Rodzaju * tworzy kwestionariusz osobowy wybranego boga	* porównuje wyobrażenia starożytnych Greków z Prasłowianami dotyczące powstania świata * wskazuje podobieństwa i różnice * zapisuje wniosek	* rysuje drzewo genealogiczne najważniejszych słowiańskich bogów i portret wybranego bóstwa * wypowiada się na temat roli mitów w interpretacji rzeczywistości	* tworzy nową wersję mitu o powstaniu świata i człowieka * wypowiada się na temat utworów pisarzy, którzy w swojej twórczości inspirowali się omawianym tematem (A. Sapkowski i D. Terakowska)
Temat 5. ***Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.*** **s. 21**	* określa nastrój pejzażu * odtwarza sytuację liryczną w wierszu * określa nadawcę i adresata wypowiedzi lirycznej * posługuje się terminami związanymi z liryką * rozpoznaje pytanie retoryczne	* opisuje najpiękniejsze miejsce na ziemi * określa temat utworu * opisuje świat stworzony przez Boga oraz obraz Stwórcy ukazanego w wierszu * odróżnia pieśń od hymnu	* określa nastrój tekstu * wskazuje fragmenty ukazujące podmiot jednostkowy i zbiorowy * analizuje budowę wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne i określa ich funkcje	* wypowiada się na określony temat, formułując trafne argumenty	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Jana Kochanowskiego
Temat 6. ***Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake'a.*** **s. 24**	* formułuje pytania do obrazu * rozpoznaje rodzaj dzieła malarskiego	* redaguje opis obrazu według schematu * wskazuje elementy kojarzące się z geometrią * wie, co to jest symbol	* odczytuje i wyjaśnia symboliczne znaczenie detali i barw obrazu * porównuje wypowiedzi na temat obrazu; wskazuje stwierdzenia i komentarze	* redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na temat analizowanego dzieła * dokonuje korekty opisu obrazu w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat innych obrazów i autorów podejmujących tematykę związaną z aktem stworzenia
Temat 7. ***Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.***	* odróżnia głoskę od litery, spółgłoskę od samogłoski	* dostrzega różnicę między wymową a pisownią	* sprawnie posługuje się terminami fonetycznymi i samodzielnie	* tworzy z dłuższych wyrazów inne słowa	

s. 28	* dzieli wyraz na sylaby	* zna funkcję litery „i” w sylabie i wskazuje ją w przykładach	wykonuje zadania		
Temat 8. ***Szukanie własnych dróg wyznacznikiem człowieczeństwa.*** **s. 30**	* w przeczytanym tekście rozpoznaje cechy mitu * opowiada o wydarzeniach	* łączy postać z konkretnym wydarzeniem * w formie piktogramów przedstawia etapy stworzenia człowieka	* porównuje zachowanie bohaterów * ocenia postępowanie Prometeusza * redaguje charakterystykę postaci zasługującej na miano bohatera	* wypowiada się na temat roli Prometeusza w dzisiejszym świecie * analizuje poziomy życia uczuciowego w kontekście własnych potrzeb	* przygotowuje listę współczesnych postaci, które można by nazwać Prometeuszem
Temat 9. ***Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.*** **s. 34**	* wypowiada się na temat tekstu biblijnego i wiersza	* rozpoznaje cechy wiersza wolnego * redaguje opis fresku	* próbuje odtworzyć mowę ciała Adama ukazanego na fresku * za pomocą piktogramów przedstawia wybrany tekst	* przygotowuje głosową interpretację tekstu poetyckiego	* wypowiada się na temat innych dzieł malarskich nawiązujących do Księgi Rodzaju
Temat 10. ***Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.*** **s. 36**	* wie, czym jest frazeologizm * omawia źródła frazeologizmów	* dopasowuje frazeologizm do znaczenia * za pomocą gestów lub rysunku przedstawia wybrany frazeologizm	* porządkuje frazeologizmy, stosuje je w wypowiedziach * dopasowuje frazeologizm do aktualnych wydarzeń	* w dostępnych źródłach szuka informacji o pochodzeniu frazeologizmów	* tworzy „Klasowy słownik frazeologiczny” zawierający, oprócz typowych informacji, ilustracje
Temat 11. ***Rozmowa historyka z historią – Norman Davies o Europie.*** **s. 40**	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje błędne wypowiedzi * wyjaśnia powód obecności motywu biblijnego na greckiej walucie	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie podtytułu * redaguje tekst wyjaśniający, czym dla niego jest Europa	* wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem zasiedlania Europy * analizuje kształt mapy w kontekście mitologicznej postaci	* redaguje charakterystykę współczesnego młodego Europejczyka * tworzy tekst o wybranym europejskim wydarzeniu, z którego jest dumny	* przygotowuje prezentację na temat dzieł artystów przedstawiających mitologiczną scenę porwania Europy
Temat 12. ***Europa jako dom w wierszu***	* opisuje sytuację liryczną przedstawioną w wierszu	* charakteryzuje podmiot liryczny * omawia budowę	* gromadzi informacje o wybranym kraju europejskim i je	* tworzy quiz dotyczący najważniejszych zagadnień związanych	* przygotowuje makietę strony internetowej kontynentu europej-

Czesława Miłosza. **s. 44**	* określa, kim jest osoba mówiąca w wierszu	wiersza * wskazuje środki stylistyczne	przedstawia	z Europą	skiego lub scenariusz klipu promującego Europę
Temat 13. ***Sposób na dobrą notatkę.*** **s. 45**	* opowiada o swoim sposobie na notatkę * wyszukuje odpowiednie informacje w tekście (w odniesieniu do schematu)	* wymienia cechy dobrej notatki * wyszukuje błędy w notatce	* tworzy notatkę o sposobach notowania * uzupełnia tekst na podstawie schematu	* na podstawie wybranego tekstu tworzy notatkę w dowolnej formie	
Temat 14. ***Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu „Powstanie cywilizacji”.*** **s. 47**	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * ustala zgodność stwierdzeń z treścią tekstu	* porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie	* wymienia cechy języka naukowego * omawia definicję słownikową	* porównuje hasła językowe z treścią artykułu * wypowiada się na temat cech cywilizacji we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną (mapę mentalną) na jeden z tematów podanych w podręczniku dla nauczyciela (alternatywne zadanie 5)
Temat 15. ***Czym jest kultura?*** **s. 49**	* omawia treść haseł encyklopedycznych * wypowiada się na temat pojęć: kultura duchowa i materialna	* wymienia cechy hasła encyklopedycznego * podaje przykłady sytuacji, kiedy należy wybrać między korzystaniem ze słownika i encyklopedii	* wypowiada się na temat wpływu kultury na nasze życie * wypowiada się na temat etymologii słowa: kultura * definiuje hasło: kultura osobista	* podaje przykłady elementów kultury, które mają charakter zarówno duchowy, jak i materialny * wchodzi w rolę i prezentuje scenki związane z kulturą osobistą	
Temat 16. ***Etykieta językowa na co dzień.*** **s. 51**	* wypowiada się na temat kultury zachowania i języka * formułuje treść powitania, wchodząc w rolę	* dobiera treść wypowiedzi do ilustracji * redaguje prośbę, dostosowując wypowiedź do sytuacji	* wypowiada się na temat zasad savoir-vivre’u * objaśnia, na czym polega błąd językowy	* wypowiada się na temat wartości i siły przekazu słów grzecznościowych	
Temat 17. ***Dlaczego ludzie mierzą***	* wypowiada się na temat obejrzanego filmu i prze-	* wskazuje zdania prawdziwe i fałszywe	* wypowiada się na temat kalendarzy	* przygotowuje projekt kartki z kalendarza	* przygotowuje informacje na temat

czas? **s. 53**	czytanego tekstu	* opisuje dawne i współczesne kalendarze	przyszłości i sposobu mierzenia czasu w kolejnych wiekach	(może być z wymyślonym świętem)	sposobów mierzenia czasu od starożytności po współczesność
Temat 18. ***Podział głosek w języku polskim.*** **s. 55**	* na podstawie schematu wymienia narządy mowy uczestniczące w powstawaniu głosek * wyszukuje i zapisuje wyrazy z „ą”, „ę”	* wymienia rodzaje głosek i wypowiada się na temat różnic w ich powstawaniu *określa formy gramatyczne wyrazu	* rozumie rozbieżności między mową i pisownią * poprawia błędy we frazeologizmach	* wymyśla hasło reklamowe, wykorzystujące zabawę słowną opartą na podobieństwie brzmieniowym głosek twardych i miękkich	
Temat 19. ***Uczymy się argumentować własne zdanie.*** **s. 58**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* uzupełnia schemat * porządkuje plan wypowiedzi * zna zasady tworzenia tezy, argumentu i kontrargumentu	* tworzy tezę, argument i kontrargument * tworzy krótki tekst argumentacyjny na wybrany temat	* zgadza się lub polemizuje z cudzymi poglądami, rzeczowo uzasadniając własne zdanie	
Temat 20. ***Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.*** **s. 60**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu i komiksu * wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne	* wymienia działania bohatera prowadzące do założenia miasta * wypowiada się na temat znaczenia mitu	* wypowiada się na temat dalszych losów założonego miasta * wymienia typowe motywy pojawiające się w legendach o powstaniu miast	* tworzy tekst legendy o powstaniu Teb bądź komiks lub legendę o powstaniu fikcyjnego miasta, wykorzystując zaproponowane motywy	* przygotowuje prezentację dotyczącą legendy (mitu) o powstaniu wybranego miasta lub miejscowości
Temat 21. ***Jak edytować tekst?*** **s. 63**	* dokonuje selekcji informacji * omawia terminy związane z edycją tekstu	* zna zasady podziału na akapity * redaguje notatkę w dowolnym edytorze tekstu	* wykonuje przekształcenia na cudzym tekście * gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi	* wykonuje stronę gazetki szkolnej w dowolnym edytorze tekstu	* wypowiada się na temat pracy dziennikarza prasowego
Temat 22. ***Jaką wznieść świątynię? Rozmowa***	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa temat rozmowy	* dostrzega związek schematu świątyni egipskiej z ilustracją	* wskazuje związek między narodami a wznoszonymi przez	* przygotowuje informacje na temat zabytków Egiptu	* wypowiada się na temat wierzeń Asyryjczyków

młodego faraona z kapłanem. **s. 65**	bohaterów * opisuje wybrane zdjęcie	przypominającą modlącego się człowieka	nich budowlami; uzupełnia schemat	i Asyrii	i Egipcjan
Temat 23. ***Przysłowia mądrością narodu.*** **s. 69**	* wyszukuje w tekście potrzebne informacje * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem	* podaje cechy przysłów * dopasowuje znaczenia do przysłów	* wyjaśnia przenośne znaczenie przysłów * omawia najczęściej pojawiające się błędy	* poprawia błędy w przysłowiach * tworzy tekst z wykorzystaniem przysłów	* tworzy fragment „Księgi przysłów”
Temat 24. ***Co symbolizuje wieża Babel?*** **s. 72**	* omawia symboliczne znaczenie liczby 7 * tworzy krótką notatkę w dowolnej formie	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje * wymienia elementy świata przedstawionego * redaguje streszczenie	* porównuje tekst biblijny do mitu lub legendy * tworzy „przepis na streszczenie”	* wypowiada się na temat zachowania bohaterów tekstu i motywów towarzyszących budowie wieży Babel * komentuje fragment książki, odwołując się do tekstu biblijnego i hasła słownikowego	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat motywu wieży Babel we współczesnych tekstach
Temat 25. ***Opis i interpretacja obrazu.*** **s. 74**	* opisuje obraz przedstawiający wieżę Babel	* dostrzega różnicę między opisem a interpretacją obrazu	* interpretuje dzieło sztuki w kontekście tekstu biblijnego	* redaguje notatkę interpretacyjną	* przygotowuje opis i interpretację dzieła malarskiego nawiązującego do Biblii
Temat 26. ***Rozbieżności między pisownią a wymową.*** **s. 76**	* dostrzega rozbieżności między wymową a pisownią * posługuje się pojęciami związanymi z upodobnieniami fonetycznymi	* analizuje wymowę wyrazów i nazywa zachodzące zjawiska fonetyczne	* wskazuje niepoprawną formę wymawiania wyrazów * bezbłędnie nazywa rodzaje upodobnień	* przygotowuje plansze prezentujące poznane zjawiska fonetyczne	
Temat 27. ***Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.*** **s. 79**	* omawia treść przeczytanego tekstu; sposób zapisu * nazywa rodzaj literacki	* wypowiada się na temat reakcji, jakie wywołuje przeczytany tekst	* omawia nawiązania do tekstu biblijnego; wskazuje podobieństwa i różnice * wypowiada się na temat absurdu i tego	* przygotowuje informacje na temat symboliki liczby 8 i jej znaczenia w chrześcijaństwie * tworzy tekst dowcip-	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat Teatrzyku Zielona Gęś K.I. Gałczyńskiego

			typu humoru	nej sztuki, wykorzystującej fragment Starego Testamentu	
Temat 28. ***Jakie przesłanie zostało zawarte w opowiadaniu Stanisława Lema?*** **s. 80**	* omawia treść przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów głównych i drugoplanowych	* rozpoznaje fikcję literacką * wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne * ustala kolejność zdarzeń	* wskazuje cechy literatury fantastyczno-naukowej * redaguje opis wybranej grafiki	* redaguje „Kodeks Naukowca” * wypowiada się na temat filmów poruszających tematykę fantastycznonaukową	* przygotowuje prezentację na temat życia i twórczości Stanisława Lema
Temat 29 i 30. ***Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści „Stroiciel”.*** **s. 85**	* wypowiada się na temat tego, co mógłby zrobić dla ludzkości * omawia treść przeczytanego tekstu * określa rodzaj narracji	* analizuje piramidę potrzeb człowieka pod kątem zaspokajania potrzeb materialnych i niematerialnych	* redaguje notatkę, wykorzystując zaproponowane pojęcia * opisuje grafikę poruszającą temat konsumpcjonizmu	* wypowiada się na temat utworów literackich lub filmowych, w których istnieje mitologia wymyślona przez ich twórcę	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi
Temat 31. ***W kręgu ludowych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.*** **s. 89**	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia bohaterów utworu * wie, czym jest neologizm * opowiada o swoim wyjątkowym śnie	* wykonuje portret Dusiołka * układa wydarzenia zgodnie z chronologią * opowiada treść na podstawie przeczytanego tekstu * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych	* porównuje sposób przedstawienia Stwórcy w utworze B. Leśmiana i J. Kochanowskiego * charakteryzuje narratora * omawia budowę wiersza; wskazuje środki stylistyczne	* wskazuje cechy ballady w poznanym tekście * tworzy neologizmy	* wypowiada się na temat poruszonej w tekście problematyki egzystencjalnej
Temat 32. ***Analiza i interpretacja utworu Pawła Lekszyckiego „Sim city”.***	* opisuje sytuację ukazaną w utworze * wskazuje bohatera lirycznego i opisuje postać	* analizuje i interpretuje wiersz * konfrontuje treść wiersza z ilustracją	* wymienia zagrożenia wiążące się z wirtualną rzeczywistością * tworzy plan teledysku do analizowanego	* wyszukuje nawiązania literackiego do pieśni Jana Kochanowskiego * tworzy „Bank pomy-	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat „Blasków i cieni wirtualnej rzeczywistości”

s. 91			utworu	słów” dotyczących zastosowania wirtualnej rzeczywistości w różnych dziedzinach	
Temat 33. **Piszemy fragment utworu dramatycznego.** **s. 92**	* czyta tekst z podziałem na role * wskazuje tekst główny i poboczny, cechy dramatu	* określa problematykę utworu * wymienia zagrożenia, o jakich mówi treść utworu	* omawia postawę bohaterów * wypowiada się na temat niebezpiecznego pomysłu robota	* wymyśla dalsze zdarzenia z udziałem bohaterów sztuki	* wypowiada się na temat filmów i tekstów literackich podejmujących problematykę przejęcia przez maszyny kontroli nad człowiekiem
Temat 34. ***Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.*** **s. 97**	* podaje skojarzenia związane ze słowem „stres” i przykłady sytuacji, które go wywołują * opisuje plakat	* wypowiada się na temat symboliki schodów * wymienia cechy plakatu i określa jego wymowę * wykonuje plakat pt. „Eustres”	* interpretuje plakat * do przedstawionej sytuacji dopasowuje związek frazeologiczny	* tworzy zbiór porad dla rodziców w postaci tablicy motywacyjnej	* przygotowuje prezentację plakatów poruszających aktualną problematykę społeczną
Temat 35. ***Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.*** **s. 98**	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia głównego bohatera	* zapisuje plan działań bohatera * wymienia cechy tekstu popularnonaukowego	* przeprowadza wywiad z Artemisem * porównuje treść tekstu literackiego z popularnonaukowym	* przygotowuje informacje na temat pisma linearnego A i B lub dysku z Fajstos	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat historii pisma
Temat 36. ***Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.*** **s. 102**	* wymienia elementy graficzne przedstawione na obrazie	* opisuje sytuację przedstawioną na obrazie * dostrzega cechy karykatury, groteski	* porównuje obraz Dudy-Gracza z dziełem P. Bruegla * opisuje i interpretuje dzieło	* wypowiada się na temat cywilizacji, którą tworzą ludzie przedstawieni na obrazie	* przygotowuje prezentację znanych ludzi w karykaturalnym ujęciu
Temat 37.	* wie, na czym polega	* stosuje reguły	* w wyrazach zaznacza	* czyta tekst, stosując	

Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim? **s. 103**	akcent wyrazowy i zdaniowy	akcentowania wyrazów	sylabę akcentowaną	poznane zasady dotyczące akcentowania wyrazów	
Temat 38. ***Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretyczno-literackich poznanych w rozdziale „U źródeł”.*** **s. 105**	* dostrzega różnicę między prozą i poezją * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie zamieszczonych fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie i ich cechy oraz podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * dostrzega różnicę między literaturą piękną, naukową, popularnonaukową i publicystyką	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 39. ***Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści „Mały Książę”.*** **s. 107**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * rozpoznaje fikcję literacką	* rozpoznaje środki stylistyczne * przytacza wypowiedzi * nazywa zjawiska fonetyczne * wskazuje sylabę akcentowaną	* charakteryzuje narratora * wyraża główną myśl utworu * dobiera przysłowie do wypowiedzi bohatera	* redaguje pracę na wybrany temat	
Temat 40. ***Nasz projekt.*** **s. 109**	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania gry planszowej	* tworzy zasady gry	* wykonuje planszę i inne elementy gry	
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM					
Temat 41. ***Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.*** **s. 110**	* zapisuje skojarzenia ze słowem „dom” * opisuje ilustracje, wskazuje różnice	* wymienia cechy domów * podaje dosłowne i przenośne znaczenie elementów domu * tworzy definicję wyrazu lub wyrażenia	* tworzy słowny projekt wymarzonego domu	* przygotowuje materiał do kalamburów związanych z omawianym tematem	* przygotowuje prezentację „Najdziwniejsze budowle świata”
Temat 42. ***Ważne przestrzenie***	* zapisuje skojarzenia dotyczące wymarzonego	* wymienia elementy świata przedstawio-	* opisuje przestrzeń domu i najważniejsze	* wypowiada się na temat archetypu domu	* przygotowuje informacje na temat

domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk. **s. 111**	domu lub miejsca, w którym czuje się bezpiecznie * omawia treść przeczytanego tekstu	nego * omawia kolejne etapy budowy domu	elementy	i motywu biblijnego pojawiającego się w tekście	wybranej książki Olgi Tokarczuk
Temat 43. ***Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.*** **s. 113**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu, bohaterek, narratora	* opisuje domy bohaterek * wskazuje elementy humorystyczne	* do zaproponowanych tez tworzy argumenty	* opisuje ulubione miejsce lub pokój z perspektywy zwierzęcia lub osoby, która po raz pierwszy się w nim znajduje	* redaguje opowiadanie pt. „Dzień z życia jednej z sióstr Świniarskich”
Temat 44 i 45. ***Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem powieści Zuzanny Orlińskiej.*** **s. 116**	* wyjaśnia znaczenie pojęć * omawia treść tekstu	* opisuje wybranego bohatera tekstu * nazywa uczucia bohatera tekstu * wyjaśnia znaczenie wyrazów z użyciem słowników	* wypowiada się na temat stosunku bohaterów do przeprowadzki i położenia mieszkania * wyraża swoje zdanie na temat przytoczonych argumentów	* przygotowuje wystąpienie na wybrany temat	* konfrontuje doświadczenia bohaterów z własnymi
Temat 46. ***Jak napisać spójny i logiczny tekst?*** **s. 119**	* podaje temat przeczytanego tekstu * wymyśla tytuł oddający główną myśl	* przedstawia treść wyróżnionych całości kompozycyjnych tekstu * wie, na czym polega spójność językowa tekstu * dopasowuje tytuły i śródtytuły do artykułu	* analizuje, w jaki sposób połączone są ze sobą poszczególne fragmenty tekstu * wymienia i stosuje w tekstach graficzne znaki spójności tekstu	* uzupełnia tekst według własnego pomysłu * pisze tekst na dowolny temat, stosując graficzne znaki spójności tekstu	
Temat 47. ***Analiza słowotwórcza wyrazów.*** **s. 123**	* tworzy rodzinę wyrazu * zna podstawowe terminy związane ze słowotwórstwem	* od wyrazu podstawowego tworzy wyraz pochodny, będący wybraną	* tworzy nazwy zwierząt, łączące dwa inne określenia * tworzy ciągi wyrazów	* dokonuje analizy słowotwórczej wszystkich wyrazów	

		częścią mowy * dokonuje analizy słowotwórczej prostych przykładów	połączone relacjami słowotwórczymi * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo		
Temat 49. ***Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.*** **s. 129**	* omawia treść, problematykę przeczytanego tekstu * odczytuje tekst z podziałem na role	* wyszukuje określenia w tekście * przedstawia wspomnienia bohaterki * zna zasady tworzenia wywiadu	* przygotowuje pytania do wywiadu z wybranym członkiem rodziny	* opisuje swoje dobre wspomnienie z dzieciństwa	* przedstawia uczniom zasady dobrze przeprowadzonego wywiadu
Temat 50. ***Co to jest rodzina wyrazów?*** **s. 131**	* zna podstawowe pojęcia słowotwórcze * wskazuje wyrazy należące do rodziny	* wydziela w słowie rdzeń * wymienia oboczności	* tworzy i uzupełnia schematy przedstawiające rodzinę wyrazów	* do dowolnych słów zapisuje wyrazy pokrewne, tworząc rodzinę	
Temat 51. ***Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści „Jabłko Apolejki”.*** **s. 133**	* zapisuje wyrazy kojarzące się ze słowem „rodzina” * omawia treść przeczytanego tekstu	* tworzy schemat pokazujący obraz rodziny przedstawionej w tekście	* wyraża swoje zdanie na temat poglądów bohaterki i jej systemu wartości * do postawionych tez tworzy argumenty	* interpretuje odwołania do baśni o Apolejce i osiołku, określa rolę utworu i wskazuje analogie między sytuacjami bohaterów	* konfrontuje doświadczenia bohaterów literackich z własnymi / wypowiada się na temat problemów ludzi z niepełnosprawnościami i ich rodzin
Temat 52 i 53. ***Uczymy się redagować rozprawkę.*** **s. 135**	* wie, jak się tworzy tezę, hipotezę, argument i kontrargument * analizuje tekst rozprawki	* zna zasady tworzenia rozprawki * przygotowuje schemat pracy * tworzy argumenty i kontrargumenty do tez oraz hipotez	* redaguje różne wstępy do rozprawki (teza potwierdzająca lub zaprzeczająca) * wśród przygotowanych tematów znajduje te, które mogą być tematem rozprawki	* pisze rozprawkę na wybrany temat, odwołując się do wybranych lektur obowiązkowych	* tworzy listę ciekawych tematów rozprawek
Temat 54.	* podaje treść wiersza	* porównuje dwa	* analizuje i interpre-	* omawia metaforyczne	* przygotowuje pracę

Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień. **s. 138**	* wskazuje podmiot liryczny * prezentuje swoje wspomnienie z dzieciństwa	teksty poetyckie i stosunek podmiotów lirycznych do opisywanych miejsc	tuje wiersze, opisując przedstawione (obecne i dawne) obrazy poetyckie	zakończenie wierszy i konfrontuje z własnym doświadczeniem	graficzną (album ze zdjęciami) pt. „Świat widziany oczami dziecka”
Temat 55. ***Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.*** **s. 140**	* wypowiada się na temat bajki i postępowania bohaterów	* ocenia skuteczność metody zastosowanej przez ojca * wskazuje cechy bajki	* uczestniczy w dyskusji na temat cech współczesnych rodziców; przedstawia stanowisko wraz z argumentacją	* wypowiada się na temat roli rodziców w życiu młodego człowieka (wpływu na kształtowanie postaw, zachowań dziecka)	* konfrontuje doświadczenia bohaterów bajki z własnymi
Temat 56 i 57. ***Poznajemy typy formantów.*** **s. 142**	* wie, że nowe wyrazy powstają poprzez dodawanie do nich formantów	* stosuje poznane rodzaje formantów * tworzy wyrazy pochodne, będące określonymi częściami mowy * zna i stosuje zasadę pisowni przedrostków	* dzieli wyrazy na temat słowotwórczy i formant, nazywa rodzaj formantu * wskazuje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo	* do ciągów skojarzeń dopisuje za pomocą określonych przedrostków nowe wyrazy * dopasowuje znaczenie do przedrostka	
Temat 58. ***Dom źródłem postaw – analiza fragmentu „Kamieni na szaniec” Aleksandra Kamińskiego.*** **s. 145**	* opowiada treść przeczytanego tekstu * opisuje domy bohaterów	* wskazuje podobieństwa i różnice między rodzinnymi domami chłopców	* określa cechy literatury faktu w odniesieniu do przeczytanego tekstu * wyraża zdanie na temat wpływu domu rodzinnego, mediów, grupy i autorytetów na kształtowanie postaw młodego człowieka	* wypowiada się na temat filmowej adaptacji „Kamieni na szaniec”	* przeprowadza sondę uliczną na temat źródeł postaw współczesnej młodzieży (wśród nastolatków i dorosłych) i prezentuje jej wyniki kolegom
Temat 59 i 60. ***W obliczu cierpienia – „Treny” Jana Kochanowskiego.***	* omawia treść wybranych trenów * zna okoliczności powstania utworów	* określa sytuację podmiotu lirycznego * omawia obrazy poetyckie	* analizuje i interpretuje utwory * sporządza notatkę * recytuje wybrany tren	* wykorzystuje w interpretacji trenów konteksty kulturowe, biograficzne, społeczne	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości (w szczególności

s. 147	* wymienia cechy gatunkowe trenu	* opisuje obraz ze szczególnym uwzględnieniem uczuć ojcowskich		* zauważa i wyjaśnia nawiązania do literatury antycznej	„Trenów”) Jana Kochanowskiego
Temat 61 i 62. ***Powrót Odyseusza do domu tematem różnych tekstów kultury.*** **s. 150**	* omawia treść przeczytanego utworu * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje apostrofę	* opisuje sytuację przedstawioną na tkaninie w kontekście omawianego tekstu * tworzy plan wydarzeń * wypowiada się na temat wiersza	* wypowiada się na temat emocji Odyseusza w trakcie powrotu do domu * nazywa uczucia osób, które dokonały w życiu czegoś wyjątkowego * opisuje rzeźbę * pisze list Penelopy do Odyseusza lub odwrotnie	* wskazuje i omawia fragmenty tekstu ukazujące ponadczasowość zachowań bohaterów * tworzy rozprawkę na temat podróży	* przypomina w dowolnej formie mit dotyczący tułaczki Odyseusza * opowiada o filmie pt. „Odyseja”
Temat 63. ***Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?*** **s. 154**	* przedstawia treść przypowieści * wskazuje zdania zgodne z tekstem * określa elementy świata przedstawionego	* ocenia postępowanie bohaterów * wskazuje motywy postępowania * omawia cechy gatunkowe przypowieści	* zapisuje argumenty przemawiające za nazwaniem utworu przypowieścią * wypowiada się na temat innych przypowieści	* wskazuje uniwersalny charakter utworu * układa zdania ze związkiem frazeologicznym * porównuje tekst biblijny z tekstem piosenki P. Gintrowskiego	* redaguje opowiadanie rozgrywające się współcześnie, zainspirowane przypowieścią o synu marnotrawnym
Temat 64 i 65. ***Redagujemy opisy przeżyć.*** **s. 156**	* zna charakterystyczne elementy opisu przeżyć * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * wypowiada się na temat tekstu * odróżnia opis od opowiadania	* sprawnie posługuje się słownictwem nazywającym stany emocjonalne * stosuje wyrażenia w opisie przeżyć wywołanych pozytywną bądź negatywną sytuacją	* redaguje opis przeżyć wewnętrznych na podstawie zdjęcia, fragmentu opowiadania	* wybiera sytuację i opisuje przeżycia z nią związane	

Temat 66. ***Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.*** **s. 159**	* przedstawia treść przeczytanego tekstu * określa temat	* charakteryzuje bohaterów; opisuje ich zachowanie w określonej sytuacji	* omawia problematykę tekstu * interpretuje podtytuł * wypowiada się na temat optymistycznych tekstów wierszy, piosenek, książek	* tworzy fragment scenopisu obrazkowego (storyboard) wydarzenia oraz wskazówki dla ekipy filmowej	* konfrontuje doświadczenia bohaterów opowiadania z tekstami kultury, w których można odnaleźć przykłady wzajemnej pomocy w rodzinie
Temat 67. ***Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?*** **s. 163**	* zna i posługuje się podstawowymi pojęciami dotyczącymi wyrazów złożonych * nazywa proste przykłady	* zna zasady tworzenia wyrazów złożonych * posługuje się zasadą interpunkcyjną dotyczącą skrótów	* zna zasadę pisowni dotyczącą wyrazów złożonych	* wymyśla skróty, skrótowce nazywające przedmioty na ilustracji; układa z nimi zdania w różnych formach, stosując poprawny zapis	
Temat 68 i 69. ***W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?*** **s. 166**	* wypowiada się na temat treści przeczytanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* wypowiada się na temat uczuć bohaterów podczas powrotu do domu	* redaguje kartkę z pamiętnika wybranego bohatera	* redaguje pracę dotyczącą magii domu – miejsca, do którego chętnie się wraca * odwołuje się w wypowiedziach do znajomości całej lektury	* przedstawia poznane utwory literackie, które opisują dom (motyw domu), jako miejsce cenne i wyjątkowe dla bohaterów
Temat 70. ***Funkcja zdrobnienia i zgrubienia w tekście.*** **s. 169**	* zna i rozpoznaje w tekście literackim zdrobnienie i zgrubienie * tworzy własne przykłady	* dostrzega różnicę między wyrazem neutralnym a nacechowanym ekspresyjnie	* rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie i używa w wypowiedziach	* uzupełnia związki frazeologiczne * tworzy tekst, wykorzystując wyrazy nacechowane ekspresyjnie	
Temat 71. ***Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.*** **s. 172**	* opisuje obraz, wskazując najważniejsze elementy * określa temat i główną myśl dzieła	* dopisuje określenia do poszczególnych elementów przedstawionych na obrazie	* opowiada treść „Przypowieści o synu marnotrawnym” * interpretuje dzieło sztuki	* odczytuje symboliczne znaczenie elementów na obrazie * wypowiada się na temat malarskiej wersji przypowieści biblijnej	* przygotowuje informacje na temat innych malarskich wersji odnoszących się do tekstów biblijnych

Temat 72 i 73. ***Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.*** **s. 174**	* tworzy argumenty do tematu rozprawki	* gromadzi informacje do tematu rozprawki * podsumowuje swoje rozważania	* sporządza plan rozprawki, pamiętając o trójdzielnej kompozycji * pisze rozprawkę, zwracając uwagę na logiczny sposób argumentowania	* redaguje rozprawkę na dowolny temat, odwołując się do znajomości lektur obowiązkowych	
Temat 76. ***Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha „Przy śniadaniu”.*** **s. 181**	* opisuje obraz, wskazu-jąc jego satyryczny charakter	* analizuje poszcze-gólne elementy przedstawione na obrazie	* interpretuje gesty i zachowania postaci * wchodzi w rolę i wypowiada się w imieniu jednej z postaci	* podaje przykłady sytuacji z otaczającej nas rzeczywistości, które można by poddać krytyce, i przedstawia je w postaci kolażu	* przygotowuje informacje na temat całej serii obrazów Hogartha
Temat 77. ***Funkcja prozaizmów.*** **s. 183**	* rozumie pojęcie: prozaizm * wyjaśnia znaczenie prostych prozaizmów	* wskazuje prozaizm w związkach wyrazowych, tekstach poetyckich	* interpretuje treść wiersza w związku z omawianym tematem	* wymyśla własne przykłady prozaizmów i stosuje je w wypowiedziach	
Temat 78. ***Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.*** **s. 185**	* omawia treść przeczy-tanego tekstu * wskazuje elementy świata przedstawionego	* opisuje sytuację przedstawioną w utworze * wypowiada się na temat znaczenia wie-czoru dla każdego członka rodziny	* wybiera aktorów, którzy mogliby zagrać bohaterów utworu * wypowiada się na temat relacji łączących członków rodziny	* redaguje artykuł do gazetki szkolnej na temat poprawy relacji międzypokoleniowych	* konfrontuje doświad-czenia bohaterów literackich z otaczającą rzeczywistością (relacje międzypokoleniowe)
Temat 79. ***Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.*** **s. 188**	* omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje narratora i rodzaj narracji	* wypowiada się na temat problemu poru-szonego w utworze * opisuje zachowanie bohaterów	* analizuje zachowanie bohatera * wypowiada się na temat sprawczej mocy słów * redaguje opis przeżyć	* tworzy zasady nawiązywania pozytywnych relacji i panowania nad negatywnymi emocjami	

Temat 80. ***Rozmawiajmy o stereotypach w rodzinie.*** **s. 192**	* określa tematykę utworu * wskazuje tekst główny i poboczny	* opisuje zachowanie bohaterów dramatu * wypowiada się na temat stereotypowych zachowań ukazanych w tekście	* wraz z kolegami inscenizuje fragment utworu * wymienia i ocenia przykłady niesprawiedliwych stereotypów i ich krzywdzącego charakteru	* porównuje obraz rodziny z dramatu z wizerunkiem współczesnej rodziny, zwracając uwagę na relacje panujące między członkami	* redaguje pracę na temat stereotypów w reklamie
Temat 81. ***Jak należy traktować rozmówcę? O etyce słowa.*** **s. 195**	* omawia znaczenie językowych zachowań grzecznościowych	* tworzy kilka zasad grzecznej komunikacji * ocenia wypowiedzi bohaterów przejawiające się brakiem grzeczności	* komentuje zachowanie bohaterów opowiadania, uwzględniając etykę wypowiedzi * tworzy definicję hasła słownikowego	* tworzy plan szkolnej akcji skierowanej przeciwko mowie nienawiści * pisze rozprawkę na temat „Czy można powstrzymać mowę nienawiści?”	* wypowiada się na temat nieetycznych zachowań językowych w środkach masowego przekazu, otaczającej rzeczywistości i internecie
Temat 82. ***Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” K. Ryrych.*** **s. 199**	* określa tematykę i problematykę utworu * wymienia bohaterów i przypisuje im właściwe cechy	* wypowiada się na temat relacji panujących w rodzinie * redaguje list	* analizuje sytuację rodziny w kontekście przedstawionych danych statystycznych	* przygotowuje informacje na temat organizacji lub instytucji oferujących pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	
Temat 83. ***Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Śladami cywilizacji – dom”.*** **s. 202**	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów * zna omawiane terminy literackie	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * rozpoznaje środki stylistyczne i podaje przykłady	* prezentuje sylwetkę i poznaną twórczość wybranego autora	
Temat 84 i 85.	* wypowiada się na temat	* wyjaśnia znaczenie	* analizuje i interpre-	* określa i wskazuje	

Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej. **s. 204**	przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * tworzy argumenty do rozprawki * posługuje się pojęciami z zakresu słowotwórstwa	słów bohatera * dostrzega różnicę między językiem potocznym a oficjalnym * redaguje rozprawkę na wybrany temat	tuje wiersz * nazywa środki stylistyczne * dokonuje analizy słowotwórczej słowa * tworzy rodzinę wyrazów	funkcję formantu w nadawaniu znaczeń wyrazom pochodnym	
Temat 86. **Nasz projekt.** **s. 209**	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania wywiadu	* tworzy pytania dla rozmówcy	* przeprowadza wywiad	
WYMAGANIA EDUKACYJNE NA OCENĘ ROCZNĄ ***CZŁOWIEK I PRAWO***					
Temat 87. ***Człowiek i prawo – ćwiczenia językowe.*** **s. 210**	* uzupełnia wybrane związki frazeologiczne rzeczownikiem: prawo	* wyjaśnia znaczenie wybranych związków frazeologicznych	* tworzy tekst na temat wybranego bohatera literackiego lub filmowego	* wypowiada się na temat sentencji łacińskiej i jej uniwersalnego charakteru	* wypowiada się na temat łamania praw autorskich, zwłaszcza w internecie
Temat 88. ***Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?*** **s. 211**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * tworzy synonimy do słowa: kodeks	* omawia i ocenia wybrane prawa * opisuje fragment steli	* formułuje zasady postępowania w szkole * wypowiada się na temat współczesnego zastosowania wybranych praw z poznanego kodeksu	* przygotowuje prezentację na temat Kodeksu Hammurabiego	* w dowolnej formie przedstawia informacje na temat wybranego współczesnego kodeksu
Temat 89. ***Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?*** **s. 213**	* omawia przykładowy opis bibliograficzny i zasady cytowania * wypowiada się na temat tekstu	* na podstawie tekstu uzupełnia notatkę * korzystając z podanych informacji sporządza opis bibliograficzny * zna zasady cytowania tekstu	* analizuje treść tekstu * wyszukuje odpowiednie fragmenty i zapisuje je zgodnie z zasadami cytowania	* sporządza opisy bibliograficzne ulubionych książek	

Temat 90. ***Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.*** **s. 215**	* omawia fragment tekstu biblijnego * odpowiada na pytania z nim związane	* wyszukuje w dziele sztuki nawiązania do odpowiednich przykazań * w dowolnej formie plastycznej wykonuje ilustrację do wybranego przykazania	* analizuje i interpretuje obraz * wskazuje uniwersalne przykazania i uzasadnia zdanie	* wypowiada się na temat znaczenia przykazań w życiu współczesnego człowieka	* przygotowuje informacje na temat serii obrazów S. Gierowskiego prezentujących Dekalog (lub filmów K. Kieślowskiego prezentujących omawianą tematykę)
Temat 91. ***Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.*** **s. 218**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje czas i miejsce * wymienia elementy łączące tekst z obrazem	* przedstawia i charakteryzuje bohaterów, stosując podane słownictwo * wskazuje elementy fikcyjne i rzeczywiste	* omawia wybieg prawny zastosowany przez bohatera * wymienia cechy powieści historycznej * pisze rozprawkę, w której rozważy prawdziwość wybranej myśli Cycerona	* wskazuje przykłady podobieństwa rzymskiego wymiaru sprawiedliwości do współczesnego europejskiego	* w dowolnej formie przygotowuje listę najpopularniejszych sentencji Cycerona
Temat 92. ***Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?*** **s. 223**	* zna definicję atrybutu * pisze kilka zdań o alegorii sprawiedliwości * rozpoznaje w utworze bajkę	* wyjaśnia znaczenie frazeologizmów i wykorzystuje je w opisie * wyszukuje podobieństwa i różnice między sytuacjami i postaciami ukazanymi na ilustracjach	* objaśnia alegoryczny charakter bajki * przypisuje cechy charakteru bohaterom bajki * wskazuje morał i wyjaśnia jego sens	* przygotowuje konkurs „ Zwierzęce symbole” (sowa – mądrość, lew – odwaga itp.)	* przygotowuje prezentację multimedialną zawierającą obrazy przedstawiające alegorię sprawiedliwości
Temat 93 i 94. ***Powtórzenie wiadomości o budowie zdania pojedynczego.*** **s. 225**	* rozpoznaje części mowy * dzieli je na odmienne i nieodmienne * zna części zdania	* określa formy odmiennych części mowy * właściwymi formami uzupełnia zdania * rysuje wykres	* wyszukuje w tekście zdania pojedyncze i wykonuje ich wykresy * tworzy zdanie do wykresu * układa zdanie pojedyncze z podanych	* przygotowuje plakat dotyczący podstawowych wiadomości ze składni	

		zdania pojedynczego	części mowy		
Temat 95. ***Przy okrągłym stole – symboliczny początek rycerstwa.*** **s. 228**	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa elementy świata przedstawionego	* na podstawie tekstu tworzy krótką notatkę na temat symbolicznego początku rycerstwa * opisuje ilustrację	* sporządza kodeks rycerza * wypowiada się na temat honorowych zachowań * ocenia zachowanie uczestników dyskusji i znaczenia ustawienia stołu	* wartościuje wybraną zasadę rycerzy Okrągłego Stołu w odniesieniu do współczesności * wskazuje postać współczesną, którą można by nazwać mianem rycerza	* przygotowuje prezentację na temat legend arturiańskich
Temat 96. ***Współczesny zbiór praw człowieka.*** **s. 231**	* prezentuje treść przeczytanego tekstu * wymienia najważniejsze informacje	* w formie plakatu przedstawia wybrany artykuł prawny * analizuje ilustracje i dopasowuje wybrany artykuł	* analizuje wybrane artykuły Powszechnej deklaracji praw człowieka; uzupełnia schemat najważniejszymi informacjami	* wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kształtowanie praw człowieka * redaguje opowiadanie na wybrany temat	* przygotowuje informacje dotyczące Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu
Temat 97. ***Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.*** **s. 234**	* wypowiada się na temat ilustracji i niejęzykowych zachowań grzecznościowych, które towarzyszom przedstawionym sytuacjom	* omawia ważne niejęzykowe zachowania grzecznościowe	* czyta tekst, oddając intencję nadawcy wypowiedzi * odczytuje intencję wypowiedzi	* wypowiada się na temat braku kultury w scenkach * przygotowuje scenki ilustrujące dobre i złe zachowania	
Temat 98. ***Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?*** **s. 235**	* określa tematykę utworu * wypowiada się na temat cech charakteryzujących przywódcę	* rozpoznaje w tekście literackim apostrofę, określa jej funkcję * wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące zachowania ludzi sprawujących władzę	* rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź * wyszukuje w tekście odpowiednie fragmenty * pisze pracę na wybrany temat, inspirowany treścią wiersza	* przygotowuje ulotkę lub folder wyborczy kandydata ubiegającego się o funkcję przewodniczącego SU	* przygotowuje informację na temat: sytuacji politycznej pod koniec lat 80. lub cech protest songu, postaci historycznych i przesłania piosenki zespołu Kult „Hej, czy nie wiecie”

		* zna rodzaje rymów			
Temat 99. ***Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej „Możliwości”.*** **s. 237**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * ocenia sytuację człowieka stojącego na rozstaju dróg	* rozpoznaje w tekście literackim poznane środki artystyczne, * charakteryzuje osobę mówiącą	* wybiera z tekstu najciekawszą deklarację i rozwija tę myśl w formie pracy pisemnej	* pisze własną wersję wiersza „Możliwości”, uwzględniając poznane środki stylistyczne	* prezentuje wiadomości dotyczące dzieła W. Szymborskiej (mogą pochodzić z filmu pt. „Chwilami życie bywa znośne”)
Temat 100 i 101 ***Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.*** **s. 239**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu	* korzysta ze słownika, wyjaśniając znaczenie słów * uczestniczy w dyskusji na temat osób, sytuacji kształtujących ich osobowość i wpływających na rozwój	* analizuje cel eksperymentu oraz jego przebieg i wyciąga wnioski * sporządza notatkę w trakcie dyskusji	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych przedstawionych na kadrach * redaguje wybraną formę wypowiedzi na zadany temat	* dzieli się informacjami na temat filmu, porównuje tworzywo filmu i literatury
Temat 102. ***Iqbal Masih – mały wielki człowiek.*** **s. 242**	* wyszukuje w tekście najważniejsze informacje dotyczące pakistańskiego chłopca * przedstawia treść opowiadania	* pisze list oficjalny do instytucji w jakiejś ważnej sprawie * analizuje postawę bohatera, omawia jego motywy, decyzje i wymienia cechy charakteru	* przygotowuje notkę biograficzną dotyczącą bohatera * wypowiada się na temat heroizmu bohatera * wymienia cechy literatury faktu	* przygotowuje informacje na temat współczesnych problemów dotyczących pracy dzieci na świecie i osób walczących o prawa dziecka	* przygotowuje projekt strony internetowej prezentującej sylwetki osób walczących o prawa dzieci
Temat 103. ***Pisownia partykuły „nie” z różnymi częściami mowy.*** **s. 244**	* analizuje treść zasady dotyczącej pisowni „nie” * stopniuje przymiotnik i zapisuje go z przeczeniem	* tworzy rzeczowniki od przymiotników i zapisuje je z przeczeniem * wyjaśnia pisownię wyrazów	* uzupełnia tekst dyktanda zgodnie z poznaną zasadą ortograficzną	* tworzy tekst dyktanda (zestaw ćwiczeń ortograficznych) odpowiedni do poznanych zasad	
Temat 104. ***Co to jest homonim?***	* omawia znaczenie słowa: homonim	* zapisuje znaczenia homonimów	* wyjaśnia, na czym polega humor słowny	* uzupełnia zdania odpowiednimi	* przygotowuje reklamy produktów,

s. 246	* przedstawia treść wiersza	* układa zdania, wykorzystując kilka znaczeń słów * wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach	* wypisuje z wiersza homonimy * dopisuje do poszczególnych wyrazów słowa, będące homonimami	homonimami, stosując właściwą formę gramatyczną * układa tekst z dowolną liczbą homonimów	wykorzystujące homonimy i dowcipy językowe
Temat 105. ***Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana tekstem Krzysztofa Zanussiego.*** **s. 248**	* omawia treść przeczytanego artykułu * odróżnia informacje od opinii	* rozpoznaje charakterystyczne cechy tekstu publicystycznego * redaguje tekst dotyczący wybranej reklamy, zawierający ocenę i opisujący emocje towarzyszące podczas odbioru	* wyszukuje odpowiednie fragmenty dotyczące stanowiska autora na temat reklam i zapisuje kilka zdań z tym związanych	* bierze udział w dyskusji na temat ograniczenia wolności przez reklamy * wyraża opinię o sposobie przygotowywania reklam	* przygotowuje dowolną reklamę
Temat 106. ***Reklama jako komunikat językowy.*** **s. 250**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wyszukuje potrzebne informacje	* wskazuje różnice między reklamą a innym tekstem (komunikatem) * analizuje reklamę i omawia nawiązanie do innych utworów	* omawia ciekawe przykłady reklam * tworzy reklamę produktu zawierającą elementy baśniowe	* podaje przykłady reklam nawiązujących do różnych stylów i poetyk	* wyraża opinię na temat współczesnych form marketingu i reklamy (zadanie dodatkowe z podręcznika)
Temat 107 i 108. ***Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – „Świtezianka”.*** **s. 253**	* omawia treść ballady * wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne	* tworzy hasła do krzyżówki * analizuje budowę wiersza * redaguje opis obrazu	* wypowiada się na temat odpowiedzialności za wypowiadane słowa przysięgi * omawia rolę przyrody w tekście w kontekście nastroju i decyzji bohaterów	* wykonuje biogram graficzny dotyczący życia i twórczości Adama Mickiewicza * redaguje tekst inspirowany balladą (tematy z zadań dla chętnych)	* wykonuje mapę mentalną zawierającą najważniejsze wydarzenia ukazane w balladzie i inne informacje dotyczące utworu
Temat 109 i 110.	* omawia treść ballady	* tworzy plan	* wypowiada się na	* tworzy tekst mów	* przygotowuje scena-

Ballada „Lilije" jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą. **s. 257**	* wymienia elementy świata przedstawionego * przedstawia elementy prawdopodobne i fantastyczne * tworzy ilustrację do wybranego fragmentu tekstu	wydarzeń i na jego podstawie opowiada treść tekstu * rozpoznaje cechy ballady jako gatunku literackiego	temat motywu winy i kary * omawia rolę przyrody w balladzie w kontekście nastroju i decyzji bohaterów * uzupełnia wniosek dotyczący obu utworów Mickiewicza	sądowych oskarżyciela i obrońcy głównej bohaterki i braci * przedstawia współczesną wersję poznanej historii	riusz filmu inspirowanego wydarzeniami przedstawionymi w balladzie
Temat 111 i 112. ***Redagowanie opowiadania na podstawie ballady Adama Mickiewicza.*** **s. 263**	* opowiada treść ballady * zna zasady tworzenia opowiadania * dostrzega różnicę między mową zależną i niezależną * redaguje opowiadanie odtwórcze	* przekształca zdania z mowy zależnej na niezależną i odwrotnie * wybiera określenia pasujące do bohaterki tekstu	* tworzy fragment opowiadania będący opisem przeżyć * wymyśla zakończenie historii	* wykorzystując informacje zgromadzone na zajęciach, tworzy opowiadanie zgodnie z podanymi wskazówkami	
Temat 113 i 114. ***„Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się waszym filozofom" – ludowy obrzęd dziadów.*** **s. 265**	* omawia przeczytany fragment dramatu; odwołuje się do pozostałego tekstu * wskazuje elementy dramatu * opisuje wybrany obraz	* wskazuje elementy świata przedstawionego * wymienia elementy fantastyczne i prawdopodobne * wskazuje zdania zgodne z treścią utworu	* określa nastrój ballady * wypowiada się na temat poczucia sprawiedliwości i wskazówek zawartych w tekście * wykonuje plakat do inscenizacji utworu	* projektuje kostiumy, scenografię, tworzy zaproszenie	* pełni rolę reżysera w przygotowywanym spektaklu
Temat 115. ***Jak przemawiać, aby odnieść zamierzony skutek?*** **s. 275**	* omawia treść tekstu * opisuje elementy świata przedstawionego * dostrzega różnicę między fikcją prawdopodobną a fantastyczną	* określa temat i główną myśl tekstu * udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia cechy charakterystyczne przemówienia	* redaguje treść Prawa Niespodzianki * analizuje tekst przemówienia * w imieniu uczestnika wydarzeń redaguje treść przemówienia	* przygotowuje kilka stron pradawnej księgi magów, zawierającej Prawo Niespodzianki	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat utworów A. Sapkowskiego i charakterystycznych cech literatury fantasy

Temat 116. ***Wszytko, co musisz wiedzieć o imiesło-wach.*** **s. 282**	* rozpoznaje czasownik w formie osobowej i nieosobowej * tworzy obie formy czasownika * dostrzega różnicę między rodzajami imiesłowów	* określa formy gramatyczne czasownika * rozpoznaje rodzaje imiesłowów * tworzy imiesłowy	* określa formy imiesłowów przymiotnikowych * przekształca zdanie na wypowiedzenie z imiesłowem przysłówkowym * poprawnie zapisuje „nie” z imiesłowami	* bezbłędnie wykonuje zadania dotyczące imiesłowów * poprawia treść zdań z błędnie użytymi imiesłowami	
Temat 118. ***Debata przy okrągłym stole.*** **s. 287**	* omawia treść przeczytanego tekstu * przedstawia swoje zdanie w dyskusji	* wskazuje związek nazwy „konferencja okrągłego stołu” z legendą o królu Arturze	* ustala listę tematów do debaty przy okrą-głym stole * gromadzi argumenty i kontrargumenty do zaproponowanych tematów	* ocenia argumenty przedstawione przez kolegów * wraz z nauczycielem decyduje o przyznaniu punktów za rzeczowość argumentów	* przedstawia infor-macje na temat rycerzy Okrągłego Stołu, jego symboliki, i konferencji przy okrągłym stole, która miała miejsce w Polsce w 1989 roku
Temat 119. ***Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry'ego Pratchetta.*** **s. 288**	* omawia treść przeczy-tanego tekstu * wymienia strony i istotę sporu	* analizuje przebieg dyskusji bohaterów i prezentowane przez nich argumenty oraz kontrargumenty	* wypowiada się na temat słuszności płacenia podatków * wymyśla znak interpunkcyjny, który mógłby oznaczać ironię	* tworzy w dowolnej formie tekst dotyczący prawa, w którym ironia będzie głównym zabiegiem językowym	* wypowiada się na temat bohatera wybra-nego tekstu kultury, często stosującego ironię
Temat 120. ***Jak opisać sytuację?*** **s. 290**	* omawia schemat reda-gowania opisu sytuacji * opisuje obraz	* analizuje fragment tekstu pod kątem elementów statycz-nych i dynamicznych * gromadzi słownic-two potrzebne do opisu sytuacji przed-stawionej na obrazie	* wykorzystując zgromadzone słownic-two, redaguje sytuację przedstawioną na obrazie	* redaguje opis sytuacji, której był świadkiem, a wybrana sytuacja zrobiła ogromne wrażenie	* redaguje dodatkowy opis wybranej sytuacji
Temat 121 i 122. ***Środki wyrazu***	* omawia treść komiksu * charakteryzuje komiks	* przedstawia bohaterów i określa ich	* określa funkcje komizmu	* wyjaśnia związek tytułu z warstwą	* wykonuje komiks przedstawiający dalszy

w komiksie – zabawna historia Lila i Puta. **s. 292**	jako tekst kultury; wskazuje jego cechy charakterystyczne * dzieli się wrażeniami	cechy * opowiada o zdarzeniach budujących akcję utworu * opisuje sytuacje wywołujące u czytelnika określone emocje	* wyszukuje nawiązania do znanych tekstów kultury, w których został przedstawiony podobny temat * wskazuje zabiegi zastosowane w celu zbudowania nastroju	rysunkową tekstu * wypowiada się na temat innych utworów, w których został przedstawiony podobny temat * redaguje rozprawkę	ciąg przygód bohaterów (uwzględnia różne rodzaje komizmu)
Temat 123. ***Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment „Zemsty" Aleksandra Fredry.*** **s. 300**	* omawia fragment tekstu * wskazuje bohaterów i określa ich cechy * rozpoznaje elementy dramatu	* formułuje temat rozmowy ojca z synem * wyszukuje w tekście fragmenty określające postawę bohaterów i ich stosunek do planów Rejenta	* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach * wypowiada się na temat naruszenia prawa związanego z ingerencją ojca w życie syna	* w formie graficznej przedstawia temat ograniczania praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry
Temat 124. ***Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania.*** **s. 302**	* odróżnia zadanie pojedyncze od złożonego * wskazuje w zdaniach orzeczenie * z pomocą rysuje wykresy zdań złożonych * rozpoznaje imiesłowowy równoważnik zdania	* ze zdań pojedynczych tworzy wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania * samodzielnie rysuje wykresy zdań z imiesłowowym równoważnikiem zdania	* przekształca zdania * poprawia błędy w wypowiedzeniach * tworzy własne przykłady zdań * stosuje zasadę interpunkcyjną dotyczącą omawianego rodzaju wypowiedzeń	* bezbłędnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne	
Temat 125. ***Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy***	* dostrzega różnicę pomiędzy liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły	* rozpoznaje rodzaje literackie, ich cechy i podaje przykłady utworów należących	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * odwołując się do poznanych tekstów,	* tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	

się do sprawdzianu. **s. 304**	i autorów dzieł literackich na podstawie zamieszczonych fragmentów * układa w kolejności alfabetycznej nazwy terminów literackich	do danego rodzaju * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	redaguje wypowiedź inspirowaną wybranym cytatem		
Temat 126. ***Utrwalenie wiedzy i umiejętności przed sprawdzianem.*** **s. 305**	* wypowiada się na temat przeczytanego tekstu * wskazuje zdania zgodne z treścią * rozpoznaje imiesłowy * rozpoznaje mowę zależną i niezależną * wskazuje homonimy	* podaje przebieg rozprawy sądowej * wyraża swoje zdanie na podany temat * zamienia mowę zależną na niezależną i odwrotnie	* wskazuje wypowiedzi zgodne z wymogami etykiety językowej * tworzy imiesłowy * przekształca zdania, wykorzystując znajomość imiesłowowego równoważnika zdania	* wymyśla reklamę dowolnego produktu, stosując styl tekstu naukowego i odwołując się do wybranego tekstu kultury	
Temat 127. ***Nasz projekt.*** **s. 309**	* pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadanie	* gromadzi materiał do przygotowania specjalnego numeru gazetki szkolnej	* ustala tematykę artykułów, pisze teksty, wykonuje zdjęcia, ustala dobór tematyki	* nadzoruje pracę grupy * tworzy reklamę gazetki	
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI					
Temat 128. ***Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału „Przeszłość dla przyszłości”.*** **s. 310**	* omawia fragment hasła słownikowego * układa zdania z wyrazem: tożsamość * uczestniczy w zabawie	* omawia treść wypowiedzi i określa poruszony problem * projektuje koszulkę z przekazem, z którym chce się utożsamić	* wypowiada się na temat tego, co ma największy wpływ na kształtowanie tożsamości człowieka	* wypowiada się na temat tożsamości współczesnego człowieka w wirtualnym świecie * przygotowuje prezentację związaną z dziedzictwem kulturowym regionu	* przeprowadza (potem przedstawia) wywiad z osobą pielęgnującą tradycje i obyczaje regionu
Temat 129. ***Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań***	* omawia treść przeczytanego tekstu * wypisuje skojarzenia	* wymienia przykłady dziedzictwa duchowego związa-	* wypowiada się na temat roli dziedzictwa duchowego w życiu	* podaje przykłady innych tekstów kultury, które składają się na	* przeprowadza sondę uliczną na temat ojczyzny (prezentuje jej

o dziedzictwie kulturowym Polaków. **s. 311**	ze słowem: ojczyzna	nego ze swoją rodziną, lokalnym środowiskiem, narodem	narodu * wypowiada się na temat dziedzin sztuki, tradycji itp., które współcześni Polacy mogliby przekazać następnym pokoleniom	dziedzictwo duchowe Polaków * wyraża opinię na temat działalności Izabeli Czartoryskiej w ocaleniu dziedzictwa narodowego kraju	wyniki w klasie)
Temat 132. ***Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?*** **s. 316**	* omawia treść zasady interpunkcyjnej * rozpoznaje spójnik * wykonuje zakładkę ze spójnikami, uwzględniającą ich podział	* uzupełnia tekst przecinkami * tworzy zdania złożone z podanym spójnikiem	* redaguje tekst na temat przeczytanej bajki, używając wypowiedzeń złożonych	* przekształca zdania, stosując zasadę ortograficzną * redaguje wywiad z przecinkiem	
Temat 133 i 134. ***Obraz męstwa Polaków w „Reducie Ordona" Adama Mickiewicza.*** **s. 318**	* omawia treść tekstu * opisuje świat przedstawiony * redaguje krótki opis obrazu	* porządkuje plan zgodnie z kolejnością wydarzeń opisanych w tekście * analizuje budowę wiersza; rozpoznaje środki stylistyczne	* określa kontekst historyczny dzieła * redaguje opis sytuacji * wypowiada się na temat przyczyn umieszczenia wiersza na liście utworów zakazanych	* ocenia czyn bohatera * wypowiada się na temat opisanej sytuacji w kontekście wydarzeń historycznych	* przygotowuje informacje na temat powstania listopadowego i ówczesnej sytuacji w Polsce
Temat 136. ***Inwokacja do „Pana Tadeusza" jako wyraz tęsknoty za ojczyzną.*** **s. 326**	* omawia treść przeczytanego fragmentu * recytuje wiersz * wie, czym są inwokacja i przerzutnia	* ustala kolejność elementów kompozycyjnych * wypowiada się na temat podmiotu lirycznego, sytuacji i uczuć * rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź	* omawia kontekst historyczny utworu (Rzeczpospolita Obojga Narodów) * analizuje fragment dotyczący opisu przyrody	* wypowiada się na temat kultu Matki Boskiej i wydarzenia z życia Mickiewicza, o którym wspomina w utworze * zauważa aluzję literacką we fraszce Jana Kochanowskiego „Na zdrowie"	* porównuje fragment eposu Homera z *Inwokacją* pod kątem budowy * przygotowuje informacje na temat zbiorów Muzeum Pana Tadeusza we Wrocławiu
Temat 137. ***Sugestia i aluzja –***	* omawia treść dialogów i wyjaśnia intencję	* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie	* odczytuje informacje z komunikatów	* redaguje dialog zawierający sugestię	* podaje przykłady sugestii, manipulacji,

komunikacja nie wprost. **s. 328**	wypowiedzi	wyrazów * rozpoznaje sugestię i aluzję * zauważa związki frazeologiczne	wyrażonych nie wprost * wyjaśnia znaczenie związków frazeologicznych	lub aluzję * rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje ją w wypowiedziach	perswazji z otaczającej rzeczywistości (mediów)
Temat 138 i 139. ***Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. „Latarnik" – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.*** **s. 331**	* przedstawia treść wydarzeń * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat głównego bohatera i wymienia jego cechy * opisuje obraz	* charakteryzuje bohatera * redaguje ogłoszenie * wypowiada się na temat roli latarni w życiu Skawińskiego * wymienia cechy gatunkowe noweli; zna wydarzenie stanowiące punkt kulminacyjny	* na podstawie zebranych informacji tworzy CV * z kolegą inscenizuje rozmowę o pracę * interpretuje wybrane fragmenty noweli i opinie na temat Skawińskiego * redaguje artykuł do gazety lub rozprawkę dotyczącą noweli	* redaguje opis przeżyć bohatera w określonej sytuacji * opisuje dalsze losy Skawińskiego * wypowiada się na temat noweli, nazywanej epilogiem „Pana Tadeusza"	* wypowiada się na temat życia i twórczości Henryka Sienkiewicza lub ekranizacji noweli
Temat 140. ***Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu „Heban" Ryszarda Kapuścińskiego.*** **s. 343**	* omawia treść przeczytanego tekstu * wymienia elementy świata przedstawionego	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * porównuje dwa style życia, zwracając uwagę na zyski i straty plemion	* wypowiada się na temat wędrownego życia * wyraża swoje zdanie na temat bezpieczeństwa i wolności konkretnych grup wiekowych, zawodów itp.	* przygotowuje informacje na temat podróżników zwiedzających wyjątkowe miejsca na świecie * sporządza listę lektur o tematyce podróżniczej	* przygotowuje prezentację multimedialną na temat pokolenia współczesnych nomadów
Temat 141. ***Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?*** **s. 346**	* wypowiada się na temat przeczytanego wiersza * omawia budowę tekstu (wers, zwrotka, rym) * opisuje ilustrację	* określa nadawcę i odbiorcę tekstu * zapisuje zwroty i polecenia pojawiające się w tekście * określa formy gramatyczne czasowników	* określa funkcję tytułu i podtytułu * omawia przesłanie zawarte w tekście * ocenia aktualność tematu * rozpoznaje lirykę zwrotu do adresata	* interpretuje plakaty w kontekście wiersza * przygotowuje pytania do ankiety, przeprowadza ją i prezentuje wyniki w klasie	* pisze list otwarty, w którym mottem będą słowa Edwarda Stachury

Temat 142. ***Refleksje nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego „Nowe pogo”.*** **s. 348**	* wypowiada się na temat tekstu * opisuje kraj widziany oczyma osoby mówiącej	* rozpoznaje w tekście literackim przenośnię i powtórzenie * udziela odpowiedzi na pytania związane z tekstem	* rozpoznaje cechy prozy poetyckiej * interpretuje tytuł tekstu * tworzy zasady korzystania z telefonów komórkowych, aby ich używanie nie miało negatywnego wpływu na życie rodzinne i towarzyskie	* porównuje tekst „Nowe pogo” z utworem C.K. Norwida	* wypowiada się na temat innych problemów społecznych zagrażających współczesnym nastolatkom
Temat 143 i 144. ***Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.*** **s. 349**	* udziela odpowiedzi na pytania do tekstu * omawia elementy świata przedstawionego * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* odróżnia fikcję prawdopodobną od fantastycznej * rozpoznaje rodzaje literackie i określa charakterystyczne cechy dla poszczególnych rodzajów	* redaguje dalszy ciąg opowiadania * charakteryzuje bohaterów * określa tematykę oraz problematykę utworu	* podaje propozycje utworów, w których pojawia się sytuacja opisana w tekście	* wyraża swoją ocenę na temat prac kolegów
Temat 145. ***Charakterystyka postaw bohaterów opowiadania „Lew” Sławomira Mrożka.*** **s. 354**	* omawia treść przeczytanego tekstu * określa czas i miejsce wydarzeń, podając odpowiednie fragmenty	* charakteryzuje zachowanie bohaterów w określonej sytuacji	* interpretuje fragment dialogu * porównuje tekst z innym utworem * wypowiada się na temat użytego słownictwa	* wypowiada się na temat uniwersalnego charakteru tekstu * wyraża swoje zdanie na temat groteskowego charakteru utworu; przedstawia inne tego typu utwory	* przygotowuje informacje na temat dokonań Konstantyna Wielkiego
Temat 146 i 147. ***Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.***	* wypowiada się na temat wiersza i artykułu * opisuje miasto ukazane w tekście * opisuje miejscowość, w której mieszka,	* określa temat wiersza * rozpoznaje środki stylistyczne * opisuje problem miasta ukazanego	* porównuje wiersz z „Panem Tadeuszem”, podając odpowiednie cytaty * ustala funkcję zastosowanych	* dokonuje analizy SWOT dotyczącej miejscowości, w której mieszka	* przygotowuje fotoreportaż dotyczący swojej miejscowości

s. 356	podając zarówno wady, jak i zalety	w utworze	środków stylistycznych		
Temat 148. ***Jak napisać streszczenie?*** **s. 359**	* wymienia najważniejsze informacje z przeczytanego tekstu * zna zasady pisania streszczenia i tworzy krótki tekst	* opowiada o wydarzeniach, ustala ich kolejność * wykonuje schemat zawierający najważniejsze informacje dotyczące streszczenia	* redaguje streszczenie wybranej książki, które można by umieścić na okładce	* na podstawie wybranych artykułów, redaguje krótkie lidy określające temat tekstu	
Temat 149. ***Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale „Przeszłość dla przyszłości”.*** **s. 360**	* dostrzega różnicę między liryką, epiką i dramatem * rozpoznaje tytuły i autorów dzieł na podstawie fragmentów	* rozpoznaje rodzaje literackie oraz ich cechy i podaje przykłady utworów * umieszcza na osi czasu nazwiska autorów i wydarzenia * zna omawiane w rozdziale terminy literackie	* wyjaśnia znaczenie pojęć literackich * tworzy krzyżówkę sprawdzającą wiadomości omawiane w rozdziale	* przygotowuje dla uczniów listę pytań dotyczących omówionych w rozdziale zagadnień i przeprowadza quiz	
Temat 150. ***Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.*** **s. 362**	* przedstawia treść utworu * w kilku zdaniach charakteryzuje wybranego bohatera	* wskazuje wypowiedzi zgodne z tekstem * podaje kilka cech ballady * podaje przykłady komizmu i określa jego funkcję	* interpretuje morał * wyjaśnia metaforyczne znaczenie fragmentów * podaje zasady interpunkcyjne zastosowane w tekście	* wyjaśnia, na czym polega uniwersalny charakter utworu * uzupełnia tekst znakami interpunkcyjnymi	
LEKTURY UWZGLĘDNIONE W ROZKŁADZIE MATERIAŁU DLA KLASY SIÓDMEJ					
Adam Mickiewicz „Dziady. Część II”	* relacjonuje treść lektury * ustala kolejność pojawiania się duchów * omawia elementy	* charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * omawia zachowanie	* interpretuje motto * określa problematykę utworu * wypowiada się na	* wyraża własny sąd o zdarzeniach i ocenia zachowanie bohaterów * w postaci graficznej	* przedstawia w dowolnej formie informacje na temat dziadów – uroczystości poświęco-

	świata przedstawionego * wymienia elementy rzeczywiste, prawdziwe i fantastyczne * wykonuje afisz teatralny do „Dziadów” zawierający symboliczne ilustracje	duchów, ich winę i karę oraz cel pojawienia się na cmentarzu * wskazuje odpowiednie cytaty – przestrogi * inscenizuje fragment dramatu	temat roli chóru i guślarza * wyjaśnia symboliczne znaczenie darów, o które proszą duchy * nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	(mapy mentalnej) przedstawia zgromadzone podczas zajęć informacje na temat dramatu * pisze rozprawkę	nej zmarłym (uwzględniając motywy chrześcijańskie, pogańskie i antyczne), oraz informacje na temat dramatu romantycznego i jego wyznaczników * tworzy lapbook poświęcony utworowi
Aleksander Fredro „Zemsta”	* wypowiada się na temat wydarzeń ukazanych w dramacie * określa elementy świata przedstawionego * wyjaśnia przyczynę sporu sąsiadów * wykonuje afisz teatralny do „Zemsty”, zawierający symboliczne ilustracje	* ustala plan wydarzeń * wyjaśnia znaczenie tytułu * charakteryzuje dramat jako rodzaj literacki * wypowiada się na temat komizmu w utworze * charakteryzuje bohaterów	* wchodzi w rolę świadka i z tej perspektywy przedstawia wydarzenia * omawia budowę akcji i wskazuje jej poszczególne elementy * pisze charakterystykę porównawczą wybranego sąsiada lub Papkina	* wyjaśnia motto utworu * wypowiada się na temat znaczących nazwisk w dramacie * tworzy w formie lapbooka „Galerię Fredrowskich Bohaterów” * pisze karykaturalną autocharakterystykę	* przygotowuje informacje na temat życia i twórczości Aleksandra Fredry; genezy utworu i sporu o mur
Aleksander Kamiński „Kamienie na szaniec”	* omawia treść lektury * wymienia elementy świata przedstawionego * wypowiada się na temat tła historycznego (drugiej wojny światowej) * odróżnia fakt od fikcji * charakteryzuje bohaterów	* wyjaśnia pojęcie: literatura faktu * wymienia elementy charakterystyczne dla literatury tego rodzaju (autentyzm topograficzny, występowanie realnych postaci itp.) * wymienia akcje sabotażowe i dywersyjne przygotowane	* wypowiada się na temat życia w okupowanej Warszawie w pierwszych dniach wojny * redaguje opis sytuacji dotyczący wybranej akcji dywersyjnej * analizuje fragment przedstawiający Akcję pod Arsenałem	* analizuje w kontekście lektury film pt. „Miasto ruin” * pisze rozprawkę na zaproponowane tematy * ocenia sposób przedstawienia Akcji pod Arsenałem w postaci komiksu (wskazuje podobieństwa i różnice)	* w dowolnej formie przedstawia biografię autora i okoliczności powstania utworu * pisze recenzję filmu lub książki * tworzy lapbooka dotyczącego lektury

		przez Polaków * przedstawia przebieg kampanii wrześniowej	w kontekście zwycięstwa lub porażki		
Charles Dickens „Opowieść wigilijna”	* omawia elementy świata przedstawionego * nazywa wrażenia, jakie wzbudza czytany tekst * wyjaśnia znaczenie słowa: retrospekcja * rozpoznaje wydarzenia na przygotowanych ilustracjach * odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych * wyszukuje w tekście potrzebne informacje	* podaje cechy gatunkowe powieści; podaje jej rodzaje; określa ten rodzaj utworu (powieść współczesna) * układa plan wydarzeń * poprawnie odmienia nazwiska obcego pochodzenia * wymienia przełomowy moment w życiu bohatera	* opisuje pojawiające się duchy i motywy ich działania * gromadzi słownictwo i charakteryzuje bohatera w konkretnych przedziałach czasowych (dzieciństwo – młodość – starość) * ocenia postępowanie postaci; uzasadnia swoje zdanie * wypowiada się na temat przyczyn przemiany bohatera	* redaguje rozprawkę na temat tego, co ma decydujący wpływ na charakter człowieka * wypowiada się na temat światopoglądu bohatera * wyraża swoje zdanie dotyczące pomocy innym ludziom	* tworzy komiks na podstawie utworu * przedstawia informacje na temat życia i twórczości Ch. Dickensa * wypowiada się na temat ekranizacji utworu
Stefan Żeromski „Syzyfowe prace” [fragmenty]	* omawia treść powieści * wskazuje elementy świata przedstawionego * opisuje bohaterów * dzieli się wrażeniami z przeczytanego tekstu * wie, czym była rusyfikacja * wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego: syzyfowa praca * przygotowuje „lekturę w pudełku”	* tworzy ramowy plan wydarzeń * wymienia przełomowe wydarzenie * wypowiada się na temat zasad panujących w szkole prowadzonej w zaborze rosyjskim * charakteryzuje powieść jako gatunek literacki * redaguje opis przeżyć wewnętrz-	* charakteryzuje bohaterów * interpretuje głosowo lub opowiada wybrane fragmenty utworów * opisuje szkołę, panujące tam zasady, wymienia przedmioty, opowiada o stosunku nauczycieli do uczniów i porównuje te informacje z wiedzą o szkole współczesnej * ocenia postawę	* wymienia metody rusyfikacji, opisuje sposób nauczania nauczycieli i wykorzystywane metody * interpretuje tytuł powieści, odwołując się do mitologicznej historii	* omawia i ocenia proces kształtowania się poglądów Marcina, jego patriotyzmu i stosunku do powszechnie uznawanych wartości * przygotowuje informacje na temat życia oraz twórczości pisarza i genezy utworu

		nych wybranego bohatera uczestniczącego w przełomowej lekcji	młodzieży wobec rusyfikacji * omawia treść „Reduty Ordona” w kontekście sytuacji opisanej w powieści		
Henryk Sienkiewicz „Krzyżacy”	* opowiada treść lektury * wskazuje elementy świata przedstawionego * rozpoznaje cechy gatunkowe powieści * dzieli bohaterów na głównych, drugoplanowych, epizodycznych	* wymienia cechy gatunkowe powieści historycznej * układa plan wydarzeń * szczegółowo opowiada treść jednego z punktów * charakteryzuje bohaterów * redaguje opis sytuacji * wymienia fakty i postaci historyczne, odróżnia je od fikcyjnych	* porównuje polskie rycerstwo z Krzyżakami * pisze charakterystykę * wypowiada się na temat tragizmu Juranda i charakteryzuje tę postać, zwracając uwagę na zmiany w osobowości * opisuje dwór w Bogdańcu i Zgorzelicach	* opisuje miasta i budowle średniowieczne * wymienia tradycje i obyczaje średniowieczne * analizuje język zastosowany przez Sienkiewicza * wciela się w postać średniowiecznego truwera i w karczmie opowiada o tragicznych losach Juranda * wyraża swoje zdanie na temat ekranizacji lektury; pisze recenzję	* przedstawia informacje na temat polskiego rycerstwa w średniowieczu * wykonuje prezentację multimedialną na temat życia i twórczości Sienkiewicza * przygotowuje lapbook dotyczący lektury
Nancy H. Kleinbaum „Stowarzyszenie umarłych poetów”	* przedstawia treść wydarzeń * układa plan * omawia elementy świata przedstawionego * wskazuje bohaterów pierwszoplanowych i drugoplanowych * pracuje w grupie, wykonując przydzielone zadania	* charakteryzuje bohaterów * wypowiada się na temat zasad panujących w akademii * wyraża swoje zdanie o utworze * posługuje się podstawowymi terminami filmowymi * wyjaśnia znaczenie	* charakteryzuje nauczyciela, przedstawiając jednocześnie zmiany, które chciał on wprowadzić * ocenia zasady i zwyczaje panujące w akademii * omawia, czym się zajmowało stowarzyszenie	* analizuje przyczyny pojawienia się problemów w szkole; formułuje wniosek * wypowiada się na temat relacji Neila z ojcem * wchodzi w rolę przedstawiciela wybranej grupy i prezentuje argumenty wraz	* porównuje książkę z filmem i wypowiada się o obu przekazach, wskazując pozytywne i negatywne aspekty * wypowiada się na temat roli literatury w życiu młodego człowieka

	* relacjonuje przebieg lekcji angielskiego	tytułu * wskazuje cechy gatunkowe powieści	* rozpoznaje rodzaje planów filmowych * wyjaśnia znaczenie sentencji odnoszących się do utworu * wypowiada się na temat chęci uczęszczania do akademii	z uzasadnieniem * proponuje zmiany, które przyczyniłyby się do poprawy warunków nauczania i wychowania w akademii	